



# Rotaryen Benjamin List, Nobel Kimya Ödülü'nü aldı

*Florian Quanz, Rotary Dergisi, 11 Ekim 2021*

**B**u yılki Nobel Kimya Ödülü, Almanya Ruhr-Schloß Broich'de bulunan Mülheim Rotary Kulübü üyesi olan Benjamin List'e ve İskoç asıllı ABD'li araştırmacı David W.C. MacMillan'a gidiyor. Her ikisi de kimyasal reaksiyonları hızlandırmak (Kataliz) için yöntemler geliştirdiler.

Mülheim'deki Max Planck Kömür Araştırma Enstitüsü'nde araştırma yapan Benjamin List ile kısa bir röportaj gerçekleştirdik.

**Bay List, Nobel Kimya Ödülü'nü kazandığınızı nasıl öğrendiniz?**

Bu inanılmaz bir hikaye. O gün eşimle Amsterdam'da bir şehir gezisindeydim ve

bu da ödülü gerçekten beklemediğimi gösteriyor. Orada bir konsere katıldık ve ertesi sabah kahvaltı etmek için güzel bir kafe seçtik. Siparişimizi vermeden hemen önce cep telefonum çaldı. Karım hemen dedi ki: Biri arıyor ama herhalde şaka amaçlı. Nobel Kimya Ödülü'nün bir saatin dörtte üçü içinde açıklanacağını bilsek de, bunu gerçekten beklemiyorduk. Aday gösterilirken hep böyle şakalar duyarsınız. Kendimi aday olarak gördüğümde değil, son yıllarda zaman zaman dışarıdan gündeme geldi. Her halükarda, cep telefonu ekranında altında İsveç yazan bilinmeyen bir numara gördüm. Karıma şok içinde baktım, kafeden koşarak çıktım ve telefonu açtım. O zaman aslında çağrının gerçek olduğunu anladım. İnanılmazdı. Daha sonra, hala kafede oturan ve camdan bana

bakan karıma, bana Nobel Ödülü'nü alacağımın söylendiğini pandomim yaparak anlatmak zorunda kaldım.

### O anda eşinizin yüzündeki ifade nasıldı?

O da çok oldu tabii. Sevinçten neredeyse bayılacağımı göstermek için biraz dizlerimin üzerine çöktüm. Bu asla unutamayacağım bir andı.

### Daha sonra rahat bir kahvaltı yapabildiniz mi?

Hayır. Birincisi, kahvaltı kalitesi maalesef umduğumuz gibi değildi. İkincisi, hiçbir şey yiyemedim, işe yaramadı. Duyurudan dörtte üç saat önce sizi bilgilendirmeleri çok hoş, böylece başınıza geleceklere kendinizi hazırlayabilirsiniz. Ama o üç çeyrek saat içinde ne yapman gerekiyor? Bunun için nasıl hazırlanabilirsiniz? Aslında, hiç değil. Hemen ödedik, Amsterdam'da biraz daha dolaştıktan sonra otele geri döndük.

### Otel personeline şimdi kimya dalında Nobel Ödülü sahibi olduğunuzu hemen söylediniz mi?

Evet, onlara hemen söyledim. Tabii ki çok memnun kaldılar ve çok şükür bana ayrı bir oda verdiler. Orada oturdum ve ilk önce Nobel Ödülü Vakfı'nın kendisine röportajlar verdim.

### O gün kaç telefon aldınız?

İnanın saymadım ama şu ana kadar gelen 600 e-postanın tümüne cevap verecek zamanım olmadı. Bunun üzerinde SMS ve WhatsApp mesajları da var.

### Posta adresinizin Max Planck Enstitüsü ana sayfasında da görünmesi artık bir lanet mi?

Muhtemelen. Bilimsel dergilerdeki yayınlarda her zaman e-posta adresim yer alır. Dilerseniz e-posta adresimi hızlıca alabilirsiniz. Amacım her zaman gelen kutumdaki tüm postaları yılın bir noktasında işleme koymaktır. Ama korkarım bu yıl bu olamayacak.

### Max Planck Kömür Araştırma Enstitüsü'ndeki resepsiyon nasıldı?

İnanılmaz güzeldi. Hayatımdaki en güzel anlardan biriydi. Duyuru yapıldığında enstitüde olmadığım için gelişime hazırlanmak için yeterli zamanları vardı. Enstitüde bir avlumuz var ve her iki katta da o sırada personelin üzerinde durduğu

yangın balkonları var. Herkes alkışlıyordu ve tabii ki basın oradaydı ve televizyon kameraları bana doğrultulmuştu. Ama bunu hiç fark etmedim. Sadece tüm meslektaşlarımın beni alkışladığını gördüm. Tüm enstitünün şimdi orada durup, sevinç çığlıkları ve alkışlar içinde olduğu duygusu tarif edilemezdi. Gerçekten o sevinci hissedebiliyordum. Ustalar, yönetimden meslektaşlarım, analistler, laboratuvarlardan kimyagerler, herkes oradaydı ve beş dakika boyunca alkışladılar. Ardından gazetecilere birkaç soruyu yanıtladığım için kısa bir sessizlik oldu ve ardından beş dakikalık bir alkış daha oldu. O an zaman durmuş gibiydi. Aşırı güzeldi.

### Birkaç kelime bulabildiniz mi yoksa ilk başta ne söyleyeceğinizi bilemediğinizi bir an mıydı?

Garip bir şekilde, bu benim için kolaydı. Sonuçta, karmaşık bir açıklama yapmak zorunda değildim, ama keyifli bir fırsattı.

### Rotary kulübünüz tarafından bir kutlama için davet edildiniz mi?

İletişim halindeyiz; küçük bir kutlama olacağı kesin ama bunu ne zaman yapabileceğimizi henüz söyleyemem. Ama bunu kesinlikle yapacağız. Bakalım o zaman ben de ders vereceğim. Biri araştırmacı olarak hayatım hakkında, diğeri ise bir bütün olarak kataliz hakkında olmak üzere iki konuşma yapmama izin verildi. Her iki durumda da, şık bir şekilde kutlayacağız.



**“Cep telefonu ekranında altında İsveç yazar bilinmeyen bir numara gördüm. Karıma şok içinde baktım, kafeden koşarak çıktım ve telefonu açtım. O zaman aslında çağrının gerçek olduğunu anladım. İnanılmazdı.”**

